

תורת השלג - שיעור 549

I. שלג בשבת

- (א) **נפל שלג וכיסה הקנים של הצורת הפתח** עדיין מותר לטלטל דאין השלג מבטל הצורת הפתח עיין בשו"ת האלף לך שלמה (ק"ט) דשלג לא מבטלי מחיצתא מכוח דסופו לחזור ואינו דומה לקרישת המים שדנו בזה הט"ז להחמיר אפילו בקיץ (ש"ג - ט) והמג"א (ל"ב) להחמיר עכ"פ בשעת קרישה אמנם אפילו בקרישת המים בנהר הרבה מקילים (החת"ס ואבן העזר) עיין בספר תיקון עירובין (דף ק"ח) ועיין במ"ב (ש"ג - קכ"ח)
- (ב) **תל של שלג גבוה עשרה טפחים** ורחב ארבעה על ארבעה טפחים ושהוא עומד ברה"ר ונפל כובע על גבו אם יכול ליטול הכובע משם שמעתי מרב מנשה קליין וגם מרב יצחק זילברשטיין דתל שלג הוי רשות היחיד כל זמן שגבוה עשרה ורחב ארבעה ודומה לכובע שנפל על גבי הקאר שעומד ברה"ר אם נפל במקום שגבוה עשרה ואפשר אף אם מרכין ראשו על גבו אסור אם לא שמרכין שם ראשו ורובו או שיעלה על הקאר או על גבי השלג ושם ילבש אותו ואפשר לענין צורת הפתח שהוא היכר על איסור דרבנן יש להקל משא"כ הוצאה שהוא איסור דאורייתא יש להחמיר ואם הוא עומד בכרמלית ומרכין ראשו ע"ג התל שלג ושם לובש את הכובע שרי דבכרמלית אפילו לענין שתיה סגי להרכין שם ראשו לחוד (ש"ג - ה) ועיין בערוך השלחן (ש"ז - ט"ז) דאפשר מחיצה של שלג כשר לצורת הפתח (ספר רשויות ועירובין ח - ט) וספר עירובין דף ט"ח
- (ג) **אם היה המכסה של הפח אשפה מכוסה בשלג** בין השמשות לא נעשה המכסה בסיס להשלג שהוא מוקצה דלא נחשב כמניח אלא בשוכח ולכן אם מטה הפח על צדה והשלג נופל מהמכסה יכול להשתמש בפח אשפה ואם יש בפח האשפה דבר מוקצה מכבר אסור לטלטלו אפילו ברשות היחיד ועיין באג"מ (ה - כ"ז - ל"ז) דשלג הוי מוקצה
- (ד) **מותר לומר לנכרי לפנות את השלג** מהכניסה לבית שברשות הרבים - עיין במלאכים אמניך (ו - כ"ו) וכ"כ השו"ת משנה הלכות (ד - מ"ה) משום דהנכרי יכול להעבירו פחות פחות מד' אמות וגם יכול לפנותו בידי וברגליו ומביא המרא לנזחיות עצמו וכפרט דהוא מלאכה שאינה צריכה לגופה ועוד יש לצרף את שיטת הראב"ה שהביאו הב"י (ש"ג) דאם אפשר לעשותו ע"י ישראל כגון ברה"ר דיכול להביאו ע"י מחיצות בני אדם שרי אמירה לנכרי ועוד והעיקר דהוי הזיקא דרבים כמו קוץ וגחלת ברשות הרבים וכמו מחט או זכוכית על השלחן בביתו מ"מ אין להתיר ע"י ישראל גדול או אפילו ע"י קטן דהוי זלזול שבת טפי (ד"ע)
- (ה) **קרח או שלג המצטבר על החלון** בימות החורף מותר להסירו במכרשת דאין בזה משום סתירת בנין דהרי אינו עומד להתקיים שם ולא דמי לקרח עבה שעל גבי גג הבית (שו"ת הר צבי ח - קפ"ח) שמתקיימת משך זמן רב יותר (ספר הנותן שלג דף 122) ואפשר גם על חלון הקאר שעומד ברשות היחיד יש להקל וצ"ע ואבאר
- (ו) **מכוננית החונה במקום האסור ברחוב** מפני ניקוי השלג אי שרי לפעולו ע"י נכרי שלא יקבל קנס מן המדינה - והביאו השבט הלוי (ו - קל"ג - ז) דאין לסמוך על שיטת בעל העיטור שהביא הרמ"א (רע"ו - ז) ועוד דאיכא בזיון וזלזול שבת ומ"מ צריך עיון אם יש להתיר ברמיזה שלא דרך ציוו או באמירה לאמירה
- (ז) **מי ששהה זמן רב בשלג וקפא** ובא לכלל סכנת frostbite חובה לחלל עליו שבת כדי להצילו וכן פסקו שמעיה ואבטליון במעשה דהלל (יומא ל"ה): וכן כתב הכף החיים (שכ"ח - קי"ז) דאם נצטנן מחמת השלג מותר לעשות לו מדורה והכל לפי הענין
- (ח) **אם יכול לדרוס שלג ברגליו כדי למוליך דרך לאחרים** - עיין בשו"ע (ש"כ - י"ג) דהדורס שלג ברגליו ואינו חושש ואף אם השלג נימוח עי"ז לית לן בה כיון

